

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра англійської філології та методики викладання іноземної мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету
іноземних мов

Світлана ВІРОТЧЕНКО

“30” червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Англо-американська література в культурному просторі України

рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

галузь знань **03 – гуманітарні науки**

спеціальність **035 Філологія**

освітня програма **Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова
Німецька мова та література і переклад та англійська мова;
Французька мова та література і переклад та англійська мова;
Переклад (іспанська та англійська мови);
Переклад (арабська та англійська мови);
Переклад (китайська та англійська мови).**

спеціалізація

035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська;

035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька;

035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька;

035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська;

035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська;

035.065 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська.

вид дисципліни **за вибором**
факультет **іноземних мов**

2025 – 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

“30” червня 2025 року, протокол № 8

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Шевченко Ірина Семенівна

докт. філол. наук, професор кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови

Програму схвалено на засіданні кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

“26” червня 2025 року, протокол № 21

Завідувачка кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови

 Ірина МОРОЗОВА

Програму погоджено з гарантами освітньо-професійної програми Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова, Німецька мова та література і переклад та англійська мова, Французька мова та література і переклад та англійська мова, Переклад (іспанська та англійська мови), Переклад (арабська та англійська мови), Переклад (китайська та англійська мови)

Гарант освітньо-професійної програми Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова

 Людмила СОЛОШУК

Гарант освітньо-професійної програми Німецька мова та література і переклад та англійська мова

 Наталія КАРПУСЕНКО

Гарант освітньо-професійної програми Французька мова та література і переклад та англійська мова

 Марія БЕЛЯВСЬКА

Гарант освітньо-професійної програми Переклад (іспанська та англійська мови)

 Дана ПЕСОЦЬКА

Переклад (арабська та англійська мови).

 Олена НЕФЬОДОВА

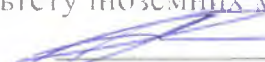
Переклад (китайська та англійська мови)

 Юлія ЛАХМОТОВА

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов

Протокол від “30” червня 2025 року № 7

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

 Анна КОТОВА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Англо-американська література в культурному просторі України» складена відповідно до освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів спеціальності «035 Філологія»; Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова; Німецька мова та література і переклад та англійська мова, Французька мова та література і переклад та англійська мова, Переклад (іспанська та англійська мови), Переклад (арабська та англійська мови), Переклад (китайська та англійська мови); спеціалізації 035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська; 035.043 германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька; 035.055 романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька; 035.051 романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська; 035.060 східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська; 035.065 східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Англо-американська література в культурному просторі України» є надання студентам систематичних знань щодо основних етапів розвитку британської та американської літератур та їх україномовних перекладів; формування фундаментальних уявлень про головні тенденції і напрями в британській та американській літературах і зв'язки між розвитком британської та американської літератур і національним історичним, соціальним, загальнокультурним контекстом України.

1.2. Основні **завдання** вивчення дисципліни передбачають формування у студентів цілісного уявлення про англо-американську літературну традицію в її історико-культурному контексті, вивчення ключових авторів і творів, аналіз трансформацій художніх форм і тематичних домінант, а також розкриття впливу англо-американської літератури на формування культурного простору України, включно з процесами рецепції, перекладу, інтерпретації та міжкультурного діалогу.

1.3. Кількість кредитів: **3 (денна та заочна форма навчання)**

1.4. Загальна кількість годин: **90 (денна та заочна форма навчання)**

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

За вибором	
Денна форма навчання (дистанційна)	Заочна форма навчання (дистанційна)
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
6-й	6-й
Лекції	
32 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	
не передбачено програмою	
Самостійна робота:	
58 год.	80 год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Дисципліна формує наступні програмних компетентностей.

ОП Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

ФК5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних та літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз англomовних та німецькомовних/франкомовних/іспаномовних/італомовних/китайськомовних текстів різних стилів і жанрів.

ОП Німецька мова та література і переклад та англійська мова

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

ФК5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і

літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (німецька та англійська мови).

ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз німецькомовних та англомовних текстів різних стилів і жанрів.

ОП Переклад (іспанська та англійська мов)

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку романської філології, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ФК5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК7. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК8. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу іспаномовного тексту.

ФК10. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів українською, іспанською та англійською мовами.

ОП Французька мова та література і переклад та англійська мова

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку філології, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ФК5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про

основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК7. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК8. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу франкомовного тексту.

ФК10. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів українською, французькою та англійською мовами.

ОП Переклад (китайська та англійська мови)

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним. Уміння критично мислити та комплексно вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. Набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації власного наукового дослідження.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання й аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ФК5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу.

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною (мовознавчою та перекладознавчою) термінологією китайської та англійської мов для розв'язання професійних завдань.

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ОП Переклад (арабська та англійська мови)

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним. Уміння критично мислити та комплексно вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. Набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації власного наукового

дослідження.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання й аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ФК5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу.

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною (мовознавчою та перекладознавчою) термінологією арабської та англійської мов для розв'язання професійних завдань.

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

1.7. Заплановані результати навчання

ОП Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова

ПРН2. Здійснювати пошук і використання інформації, необхідної для ефективного виконання професійних завдань, професійного і особистісного розвитку: добирати інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати, презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 10. Знати норми літературної англійської, української та другої іноземної мови, що вивчається, та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати літературні твори, визначати їхню специфіку та місце в літературному процесі.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз англійськомовних / німецькомовних/ франкомовних / іспаномовних/ італомовних/ китайськомовних текстів різних стилів і жанрів.

ОП Німецька мова та література і переклад та англійська мова

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН10. Знати норми літературної німецької, англійської та української мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН13. Аналізувати й інтерпретувати літературні твори, визначати їхню специфіку та місце в літературному процесі.

ПРН15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз німецькомовних та англomовних текстів різних стилів і жанрів.

ОП Переклад (іспанська та англійська мов)

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН6. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН7. Розуміти основні проблеми філології в цілому та романської філології зокрема та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН10. Знати норми літературної іспанської та англійської мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН13. Аналізувати й інтерпретувати твори світової літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз іспаномовних текстів різних жанрів і стилів.

ОП Французька мова та література і переклад та англійська мова

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН6. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН7. Розуміти основні проблеми філології в цілому та романської філології зокрема та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН10. Знати норми літературної французької, англійської та української мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН13. Аналізувати й інтерпретувати твори світової літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз франкомовних текстів різних жанрів і стилів.

ОП Переклад (китайська та англійська мови)

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН6. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності та для філологічного забезпечення інформаційного простору.

ПРН7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН10. Знати норми літературної китайської й англійської мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН13. Аналізувати й інтерпретувати твори світової літератури, визначати їхню специфіку та місце в літературному процесі.

ПРН15. Здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналіз китайськомовних та англomовних текстів різних стилів і жанрів.

ОП Переклад (арабська та англійська мови)

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН6. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності та для філологічного забезпечення інформаційного простору.

ПРН7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН10. Знати норми літературної арабської й англійської мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН13. Аналізувати й інтерпретувати твори світової літератури, визначати їхню специфіку та місце в літературному процесі.

ПРН15. Здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналіз арабськомовних та англійськомовних текстів різних стилів і жанрів.

1.8 Пререквізити до вивчення дисципліни:

Засвоєння студентами базових знань з історії зарубіжної літератури, теорії літератури, історії англійськомовних країн, лінгвістичних основ текстоаналізу, а також володіння англійською мовою на рівні не нижче B2 для читання та інтерпретації оригінальних художніх текстів.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Література Великої Британії в культурному просторі України

Тема 1.1. Поняття про історію літератури як про систему жанрових взаємодій та її завдання. Тенденції розповсюдження англійської та американської літератури в культурному просторі України. Література давньоанглійського періоду (500-1100): стародавня англійська поезія та проза; формування епосу; англосаксонський епос «Беовульф».

Тема 1.2. Література британського середньовіччя та відродження (1100-1603). Середньовічна англійська поезія та проза. Середньовічний лицарський роман: Англійська сонетна творчість. В. Шекспіра і розквіт британської драми. Англійська поезія 17 століття: огляд (поети-метафізики та поети-роялісти). Якобінська драма. Дж. Мільтон. Провідні прийоми українських перекладів текстів англійського середньовіччя і відродження.

Тема 1.3. Література періоду реставрації, неокласицизм, вік Джонсона (1660-1784). Драматургія періоду Реставрації. Розвиток роману Просвіщення: Д. Дефо, Дж.Свіфт, Г. Філдинг. Провідні прийоми українських перекладів текстів 17 ст.

Тема 1.4. Література романтизму (1784-1832). Англійський сентименталізм. Романтична поезія і проза: Творчість Дж. Байрона, Дж. Остін та Скота. Рання Вікторіанська література (1832-1870). Творчість Ч. Діккенса, У.М. Теккерея, Ш. Бронте. Провідні прийоми українських перекладів англійської поезії.

Тема 1.5. Пізня Вікторіанська література (1870-1901). Поезія, проза, драми: О. Уайльд, Дж.Б. Шоу. Література першої половини 20-го сторіччя (1901-1939). Модернізм в поезії та прозі. Провідні прийоми українських перекладів текстів Вікторіанської літератури.

Тема 1.6. Напрямки розвитку літератури після 2-ої Світової Війни. Англійська п'єса. Новий реалізм. Постмодернізм. Нові жанри. Британська поезія та проза кінця 20-го сторіччя – основні напрямки розвитку. Провідні прийоми українських перекладів текстів сучасної англійської літератури.

Розділ 2. Література Америки в культурному просторі України

Тема 2.1. Зародження американської літератури. Проза Дж. Сміта, поезія Е.Бредстріт. Література колоніального періоду Витоки демократії та письменники революційного періоду. Творчість В. Ірвінга.

Тема 2.2. Американський романтизм і ренесанс (1828 – 1865). Ф. Купер, Готорн, Мелвіл. Поезія Лонгфело. Література молодії вільної нації. Трансценденталізм. Філософія трансценденталізму і її роль в розвитку американської самосвідомості. Романтизм. А.По. Е. Дікінсон. Провідні прийоми українських перекладів текстів американських романтиків та досягнення адекватності в українських перекладах назв американських та амеріндіанських реалій.

Тема 2.3. Реалізм і натуралізм в американській літературі (1865 – 1914). Вплив громадської війни на літературний процес в Америці. М.Твен, Дж.Лондон, Т.Драйзер.

Тема 2.4. Американська література ХХ століття. Література Першої та Другої світових війн та Великої депресії Реалізм. Втрачене покоління. Е. Гемінгвей. Модернізм. Фітцджеральд, Фолкнер. Біт-покоління. Попкультура епохи джазу.

Тема 2.5. Американська література на межі тисячоліть. Тенденції розвитку американської літератури після Другої світової війни. Література ХХІ століття. Америкіндіанська література. Гарлемське відродження. Жанри сучасної літератури Америки: драматургія, поезія, наукова фантастика. Автори – нобелівські лауреати у галузі літератури. Провідні прийоми українських перекладів текстів сучасної американської літератури.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	ла б.	ін д.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Література Великої Британії в культурному просторі України												
Тема 1.1.	6	2				4	6,5	0,5				6
Тема 1.2.	6	2				4	6,5	0,5				6
Тема 1.3.	8	3				5	8	1				7
Тема 1.4.	8	3				5	8	1				7
Тема 1.5.	9	4				5	8	1				7
Тема 1.6.	9	4				5	8	1				7
Розділ 2. Література США в культурному просторі України												
Тема 2.1.	7	3				4	7	1				6
Тема 2.2..	7	3				4	7	1				6
Тема 2.3.	7	3				4	7	1				6
Тема 2.4.	7	3				4	7	1				6
Тема 2.5.	6	2				4	7	1				6
Самостійна робота	10	0				10	10					10
Разом годин	90	32				58	90	10				80

4. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна форма	Кількість годин заочна форма
1	2	3	4
	Розділ 1. Література Великої Британії в культурному просторі України		
1.1	Поняття про історію літератури як про систему жанрових взаємодій та її завдання. Тенденції розповсюдження англійської та американської літератури в культурному просторі України. Англійська літературознавча термінологія. Історичний контекст британської літератури. Поняття та хронологія британської літератури. Література давньоанглійського періоду (500-1100): стародавня англійська поезія та проза; формування епосу; англосаксонський епос «Беовульф».	2	1
1.2.	Література британського середньовіччя та відродження (1100-1603). Історичний контекст. Середньовічна англійська поезія та проза. Середньовічний лицарський роман: Т. Мелорі «Смерть Артура». У. Ленгленд і Дж. Чосер – батько англійської мови. Поняття про гуманізм і Реформацію; Т.Мор. Єлизаветинський вік. Англійська сонетна творчість. Спадок Е. Спенсера, В. Шекспіра. Розквіт британської драми. Творчість попередників В. Шекспіра: жанрова своєрідність ренесансної традиції (К. Марлоу). Творчість В. Шекспіра. Монолог «Бути чи не бути» і його українські переклади. Історичний контекст. Англійська поезія 17 століття: огляд (поети-метафізики та поети-роялісти). Дж. Донн. Якобінська драма. Дж. Мільтон. Провідні прийоми українських перекладів текстів англійського середньовіччя і відродження.	2	
1.3.	Література періоду реставрації, неокласицизм, вік Джонсона (1660-1784). Історичний контекст. Загальна характеристика неокласичного періоду. Дж. Драйден. Проза і драма періоду Реставрації. Сатира (Дж. Свіфт). Розвиток роману: Д. Дефо, Г. Філдинг. С. Джонсон. Драматургія О. Голдсмита і Р.Б. Шерідана). Провідні прийоми українських перекладів текстів 17 ст.	3	1
1.4.	Література романтизму (1784-1832). Історичний контекст. Англійський сентименталізм. Творчість В. Блейка та Р. Бернса. Романтична поезія (В. Вордсворт, С. Кольрідж, Дж. Байрон і П.Б. Шеллі). Романтична проза: готичний роман, есе (Ч. Лем). Творчість Дж. Остін та У. Скота. Рання Вікторіанська література (1832-1870). Історичний контекст. Вікторіанський роман. Творчість Ч. Діккенса, У.М. Теккерея, Ш. Бронте. Провідні прийоми українських перекладів англомовної поезії.	3	
1.5.	Пізня Вікторіанська література (1870-1901). Поезія: А. Теннісон,	4	1

	Р. Браунінг, Р. Кіплінг, проза: Дж. Еліот, Т. Харді. Неоромантизм Р.Л. Стівенсона. Розвиток англійської драми: О. Уайльд, Дж.Б. Шоу. Література першої половини 20-го сторіччя (1901-1939). Історичний контекст. Модернізм в поезії та прозі (Дж. Джойс, В. Вульф, Д.Г. Лоренс, Т.С. Еліот, О. Гакслі, Дж. Орвел). Провідні прийоми українських перекладів текстів Вікторіанської літератури.		
1.6.	Напрямки розвитку літератури після 2-ої Світової Війни. Англійська п'єса. Новий реалізм. Постмодернізм. Нові жанри. Британська поезія та проза кінця 20-го сторіччя – основні напрямки розвитку. Провідні прийоми українських перекладів текстів сучасної англійської літератури.	4	1
	Разом за розділом 1	18	5
	Розділ 2. Література США у культурному просторі України		
2.1.	Зародження американської літератури. Література раннього колоніального періоду. Проза Дж. Сміта, поезія Е.Бредстріт. Зародження світської літератури. Витоки демократії та письменники революційного періоду. Американське Просвітництво. Публіцистика. Творчість В. Ірвінга.	3	1
2.2.	Література молоді вільної нації. Поезія Г.Лонгфело. Трансценденталізм: його філософія і її роль в розвитку американської самосвідомості. Романтизм і ренесанс (1828 – 1865). А.По. Е. Дікінсон. Провідні прийоми українських перекладів текстів американських романтиків та досягнення адекватності в українських перекладах назв американських та амеріндіанських реалій.	3	
2.3.	Реалізм і натуралізм в американській літературі (1865 – 1914). Вплив громадської війни на літературний процес в Америці. Творчість М.Твена, Дж.Лондона, Т.Драйзера.	3	1
2.4.	Американська література ХХ століття. Література Першої та Другої світових воєн та Великої депресії Втрачене покоління. Е. Гемінгвей. Реалізм. Модернізм. Фітцджеральд, Фолкнер. Біт-покоління. Попкультура епохи джазу.	3	
2.5.	Американська література на межі тисячоліть. Тенденції розвитку американської літератури після Другої світової війни. Література ХХІ століття. Американоіндіанська література. Гарлемське відродження. Сучасна американська драматургія і поезія. Жанри сучасної літератури Америки. Наукова фантастика. Американці – нобелівські лауреати у галузі літератури. Літературно-культурні контакти України і США.	2	1
	Разом за розділом 2	14	5
	Усього годин	32	10

Теми практичних занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

5. Завдання для самостійної роботи студентів

Денна/заочна форма

Завдання для самостійної роботи

*Здобувач самостійно обирає тему презентації відповідно тематики курсу.

№ з/п	Зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
	Тематичний блок 1 Література Великої Британії в культурному просторі України		
1	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 1.1 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць необхідних для розуміння творів.	4	6
2	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 1.2 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць необхідних для розуміння творів.	4	6
3	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 1.3 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць необхідних для розуміння творів.	5	7
4	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 1.4 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць необхідних для розуміння творів.	5	7
5	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 1.5 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць необхідних для розуміння творів.	5	7
6	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 1.6 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць необхідних для розуміння творів. Підготовка до виконання проміжного письмового контролю за розділом 1, темами 1-6 (на платформі Moodle)	5	7
	Тематичний блок 2 Література США в культурному просторі України		
7	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 2.1 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць, необхідних для розуміння творів.	4	6
8	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 2.2 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць, необхідних для розуміння творів.	4	6
9	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 2.3 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць, необхідних для розуміння творів.	4	6

10	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 2.4 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць, необхідних для розуміння творів.	4	6
11	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 2.5 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць, необхідних для розуміння творів. Підготовка до виконання проміжного письмового контролю за розділом 1, темами 1-6 (на платформі Moodle)	4	6
12	Підготовка презентації відповідно до тематики курсу і подання на платформу Мудл; підготовка до озвучування в аудиторії.	10	10
	Разом:	58	80

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

7. Методи навчання

1. Методики підходу «Інтегроване навчання предметі й іноземної мови» (*CLIL / Content and language integrated learning*)
2. Викладання з підтримкою (*scaffolding*, наочні методи): мультимедійна лекція – демонстрація, ілюстрація, розповідь, бесіда.
3. Комунікативний метод (мозковий штурм, обговорення, когнітивна мапа).
4. Практичні методи: вправи та тести (зокрема, виконання тестових завдань на множинний вибір, доповіді).
5. Робота з підручником та конспектом лекцій.
6. Аудіометод, відеометод.

8. Методи контролю

1. Метод тестового письмового контролю (тест на множинний вибір на платформі Moodle).
2. Метод усного контролю: бесіда, дискусійне питання, мультимодальна презентація.
3. Метод самоконтролю та взаємоконтролю (дистанційно).
4. Методи підсумкового контролю: залік (тест на множинний вибір на платформі Moodle).

9. Схема нарахування балів (денна та заочна форма навчання)

Бали за роботу в семестрі та поточний контроль і самостійну роботу			Бали за залікову роботу	Сума балів
Розділ 1 Теми 1.1. – 1.6	Розділ 2 Теми 2.1. – 2.5	Самостійна робота		
Поточне опитування; поточний письмовий контроль за розділом 1, (тестове завдання на множинний вибір, Moodle)	Поточне опитування; поточний письмовий контроль за розділом 2, (тестове завдання на множинний вибір, Moodle)	Мультимедійна презентація	Письмовий підсумковий тест на множинний вибір, платформа Moodle	
20	20	20		

60	40	100
----	----	-----

Мультимедійна презентація - одна за семестр, тема за вибором студента

Сумарна оцінка за курс складається із наступних як їхня сума:

- **проміжні письмові роботи** в семестрі (платформа Moodle) за Розділом 1 та Розділом 2 виконуються у форматі “множинний вибір”: одна вірна відповідь із чотирьох можливих. Кожний тест на множинний вибір (платформа Moodle) складається з 20 запитань, вірна відповідь на кожне з яких становить 1 бал. Час виконання кожного тесту 15 хвилин. Максимальна кількість балів за кожний тест – 20.
- **мультимедійна презентація** (подається на платформу Moodle, озвучується аудиторно). Тема – за вибором здобувача із Розділу 1 або 2 (20 балів);
- підсумкова залікова робота - тест на множинний вибір, одна вірна відповідь із чотирьох можливих - (платформа Moodle) складається з 40 запитань, вірна відповідь на кожне з яких становить 1 бал. Час виконання 20 хвилин. Максимальна кількість балів – 40.

Мультимедійна презентація оцінюється за наступними критеріями

обсяг – мінімум 10 слайдів, поданих на платформу Moodle; усно – до 10 хвилин озвучування на занятті). Максимально 20 балів:

Аспект оцінювання мультимедійної презентації	кількість балів
Адекватність обсягів графічного/мультимедійного та усного складників	2
Структура презентації (вступ, основна частина, висновки, література)	2
Повнота розкриття теми: аналіз і критичне узагальнення, наукових підходів на базі наукової літератури, у т.ч. новітньої	6
Оформлення презентації	4
Усна подача презентації	5
Академічна доброчесність і відсутність запозичень	1
Загалом	20

Студент отримує допуск до підсумкового семестрового контролю, якщо він впорався з 50% навчального матеріалу, тобто набрав не менше 30 балів за Розділи 1-2.

Максимальна кількість балів за семестр – 100.

У випадку наявності неформальної освіти, отриманої на платформах www.coursera.org/ та www.prometheus.org.ua, студенту може бути зарахована отримана у межах неформальної освіти кількість балів за тему 1.1-1.6/2.1-2.5 окремо чи розділ 1 та/або розділ 2, або за увесь вибірковий освітній компонент після успішного проходження відповідних курсів та надання відповідного документа (сертифікат, свідоцтво, тощо), якщо вони засвідчують досягнення результатів навчання, співвідносних із цілями курсу. Зарахування результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в

Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна. Рішення ухвалюється комісією факультету на підставі поданого пакета документів від здобувача освіти.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
	для заліку
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Базова література:

1. Барташева Г. І. Highlights of English Literature : навчальний посібник. В 2 ч. Ч. 1. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 104 с.
2. Віротченко С. А. Highlights of English Literature : навчальний посібник. В 2 ч. Ч. 2. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 84 с.
3. Шевченко І.С. Історія англійської літератури для перекладачів (англійською мовою). Х.: ХНУ, 2010. 257 с.
4. Шевченко І.С. American literature for interpreters [Text] : [навч. посіб.] Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків : ДРУКАРНЯ МАДРИД, 2014. 123 р.
5. Шевченко І.С. English literature for distant learners [Text] : навч. посіб. Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків : ДРУКАРНЯ МАДРИД, 2014. 211 р.
6. Baker P.S. English Literature. URL: <https://www.britannica.com/art/English-literature>
7. Blair W. American Literature. URL: <https://www.britannica.com/art/American-literature>
8. Wordsworth Companion to English Literature / Ed. I. Ousby. Cambridge: Cambridge University Press, 1992. 1036 p.

Допоміжна література

1. Мала енциклопедія англійської літератури / Укл. Е. Соломаха. К.: Альтерпрес, 1998. 544 с.
2. Best American Short Stories of the Century / ed. Updike J., Kenison K. Boston; New York : Mifflin, 1999. 776 p.
3. History of English Literature URL: <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=aa08#:~:text=The%20story%20of%20English%20literature,familiar%20only%20with%20modern%20English.>
4. Norton Anthology of American Literature. Norton, 1995.
5. Norton Anthology of English Literature. Vols. 1, 2. Norton, 1993.
6. Sanders A. The Short Oxford History of English Literature. Clarendon Press. Oxford. 1996.
7. Shevchenko, I., & Morozova, I. (2025). Cultural conceptualization of death in religious and carnival worldviews in Middle English. *East European Journal of Psycholinguistics*, 12(1). <https://doi.org/10.29038/>

11. Посилання на інформаційні Інтернет-ресурси

1. English Literature / Microsoft Bookshelf Reference CD-ROM Library, 1998.
2. LitHub. Access: <https://lithub.com/>
3. Modern American Poetry. URL: <https://www.coursera.org/learn/modern-american-poetry>
4. Modern Poetry. URL: <https://www.coursera.org/learn/modpo>
5. Poetry Foundation. Access: <https://www.poetryfoundation.org/>
6. Project Gutenberg. Access: <https://www.gutenberg.org/>
7. Top 20 American Literature. URL: <http://www.top20americanliterature.com/>